

Statistikk – alt du ikke visste

Arbeidsmarkedet mot vippepunktet?

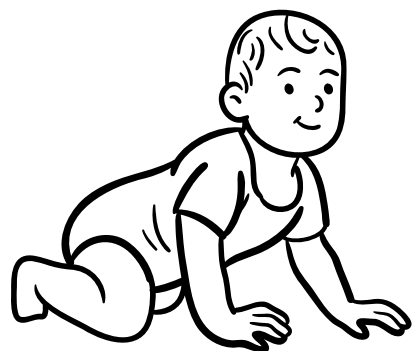
Ulf Andersen

Statistikksjef // Nav

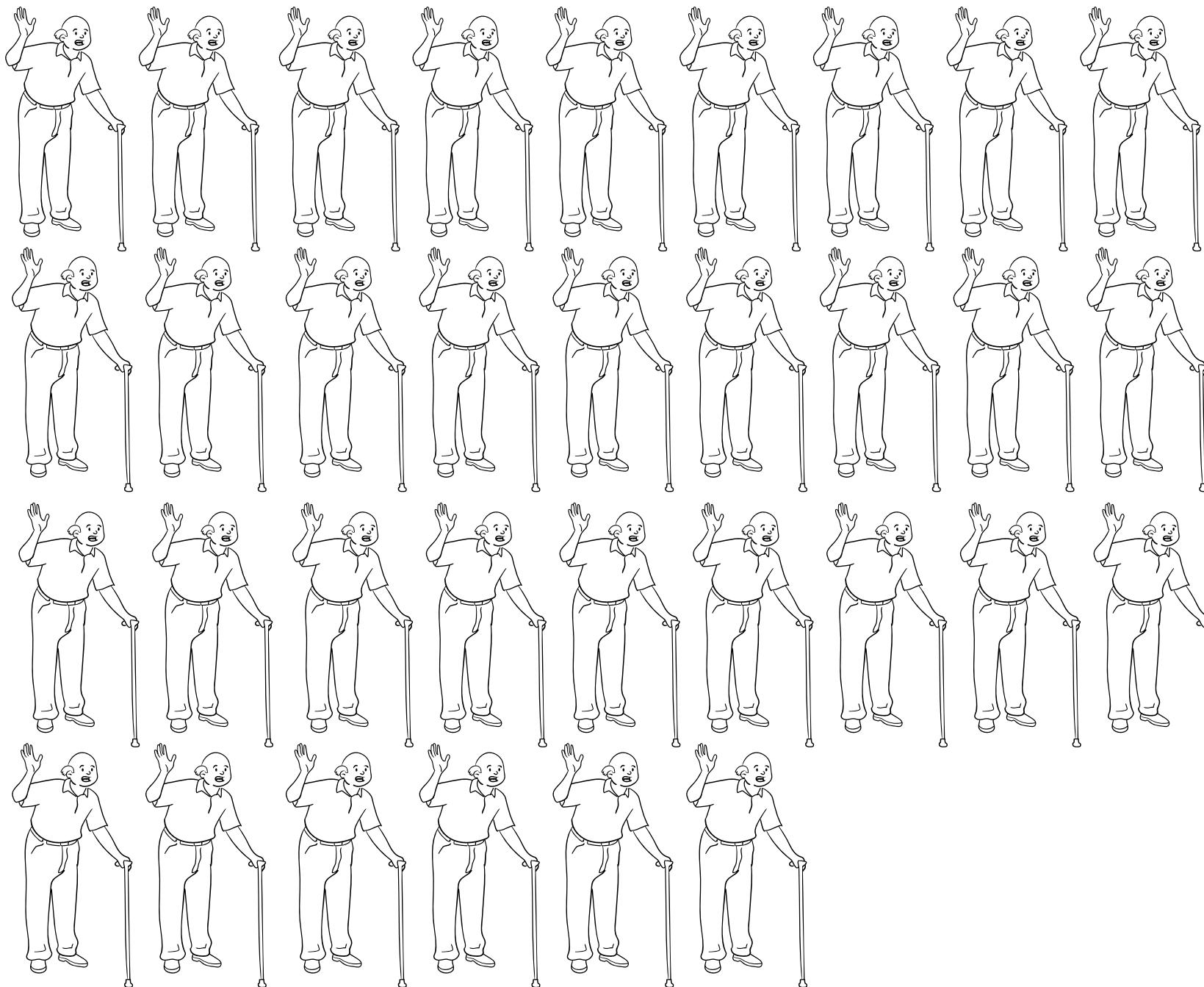

Norge står foran
tidenes
samfunnsutfordring

For **hvert ekstra barn i barnehagealder** (1-5 år)
Norge får i 2050...

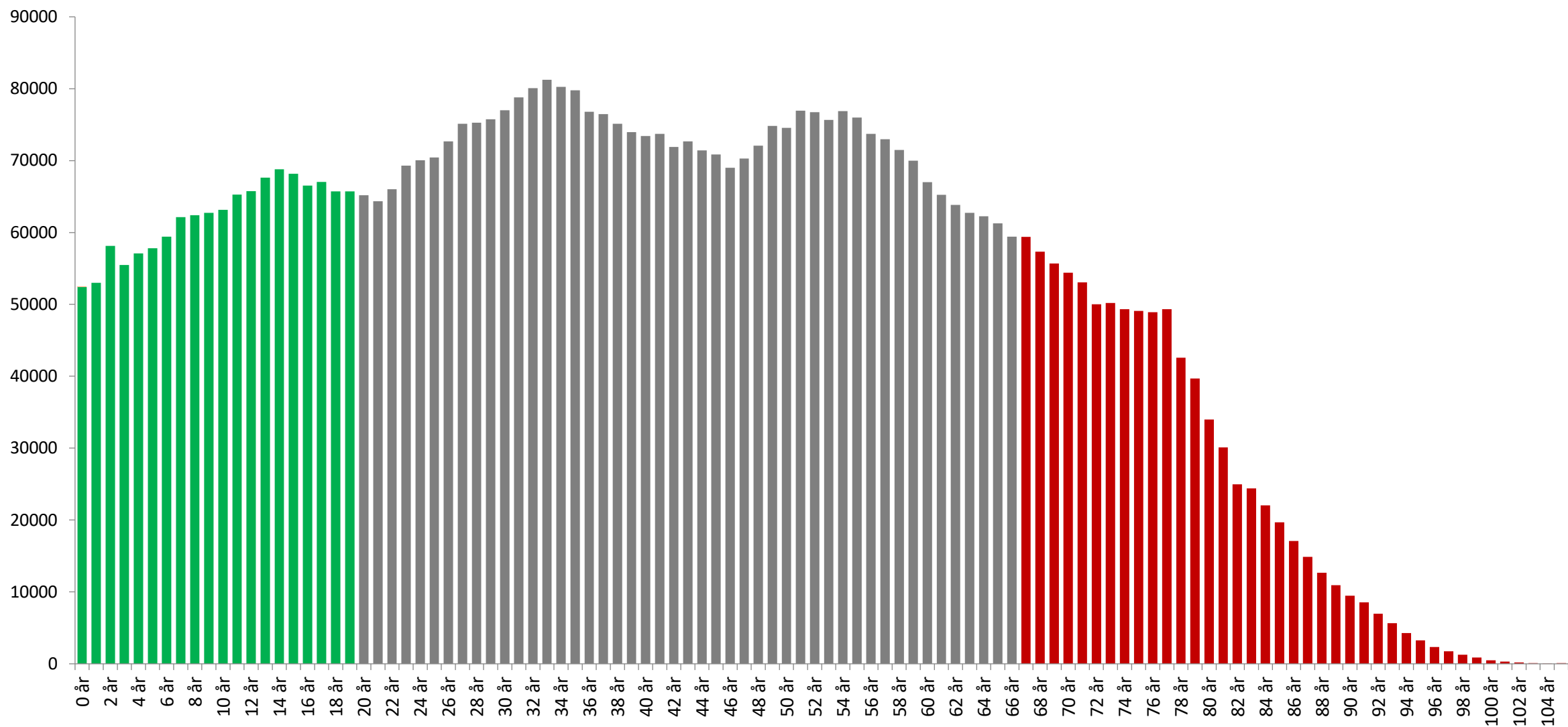

...får vi **33 seniorer**
som er 80 år og eldre

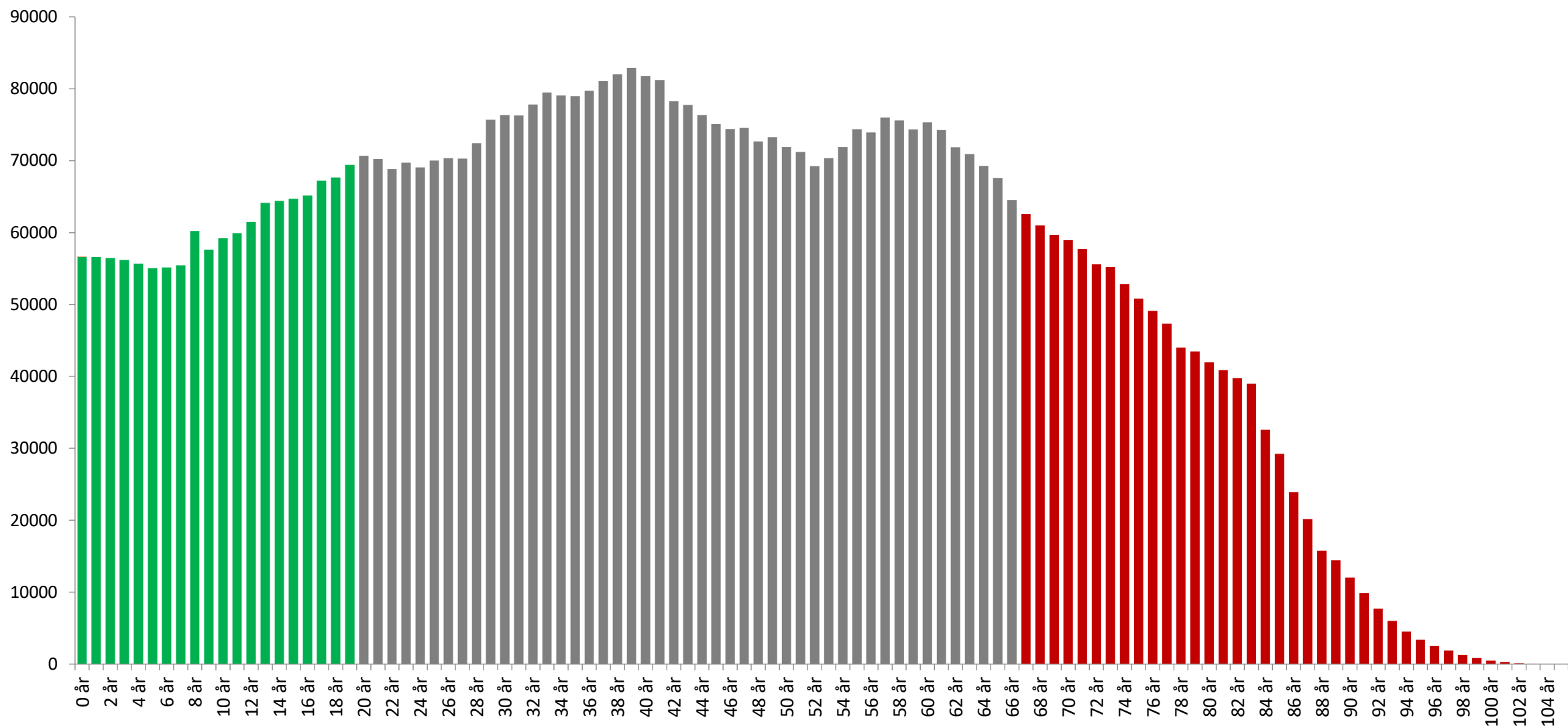
Befolkningen i Norge

2024

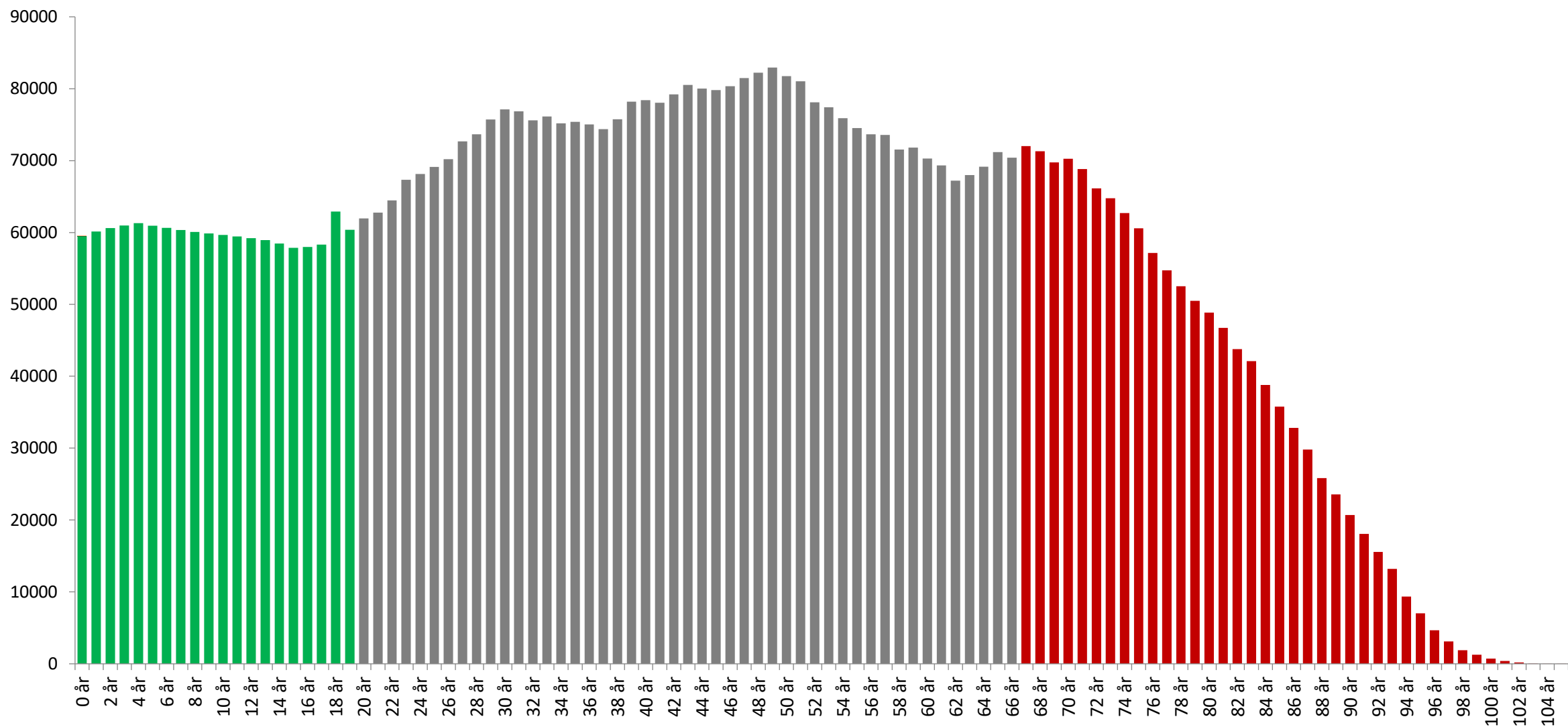
Befolkningen i Norge

2030

Befolkningen i Norge

2040

Befolkningen i Norge

Andel 20-66 år:

57%

(61% i 2024)

2050

Andel <20 år:

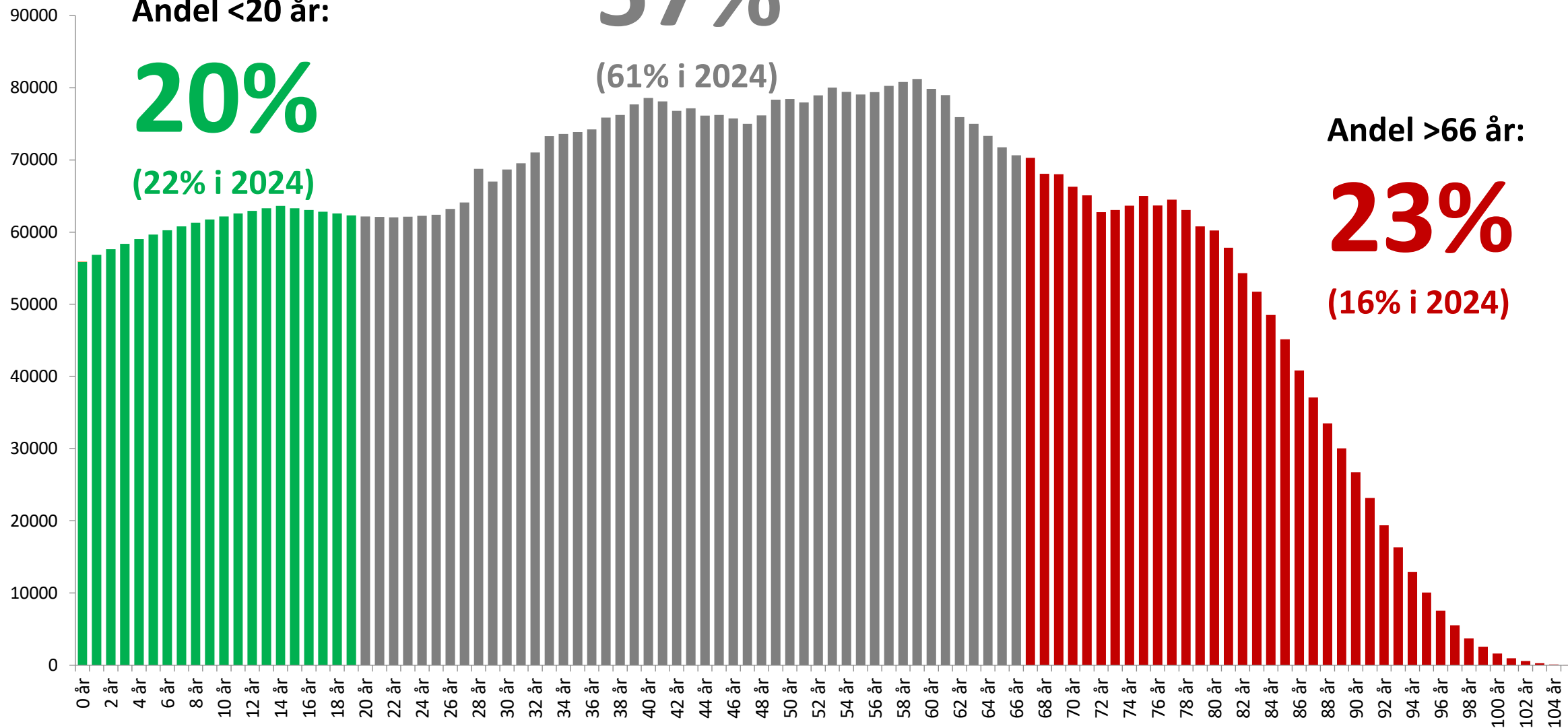
20%

(22% i 2024)

Andel >66 år:

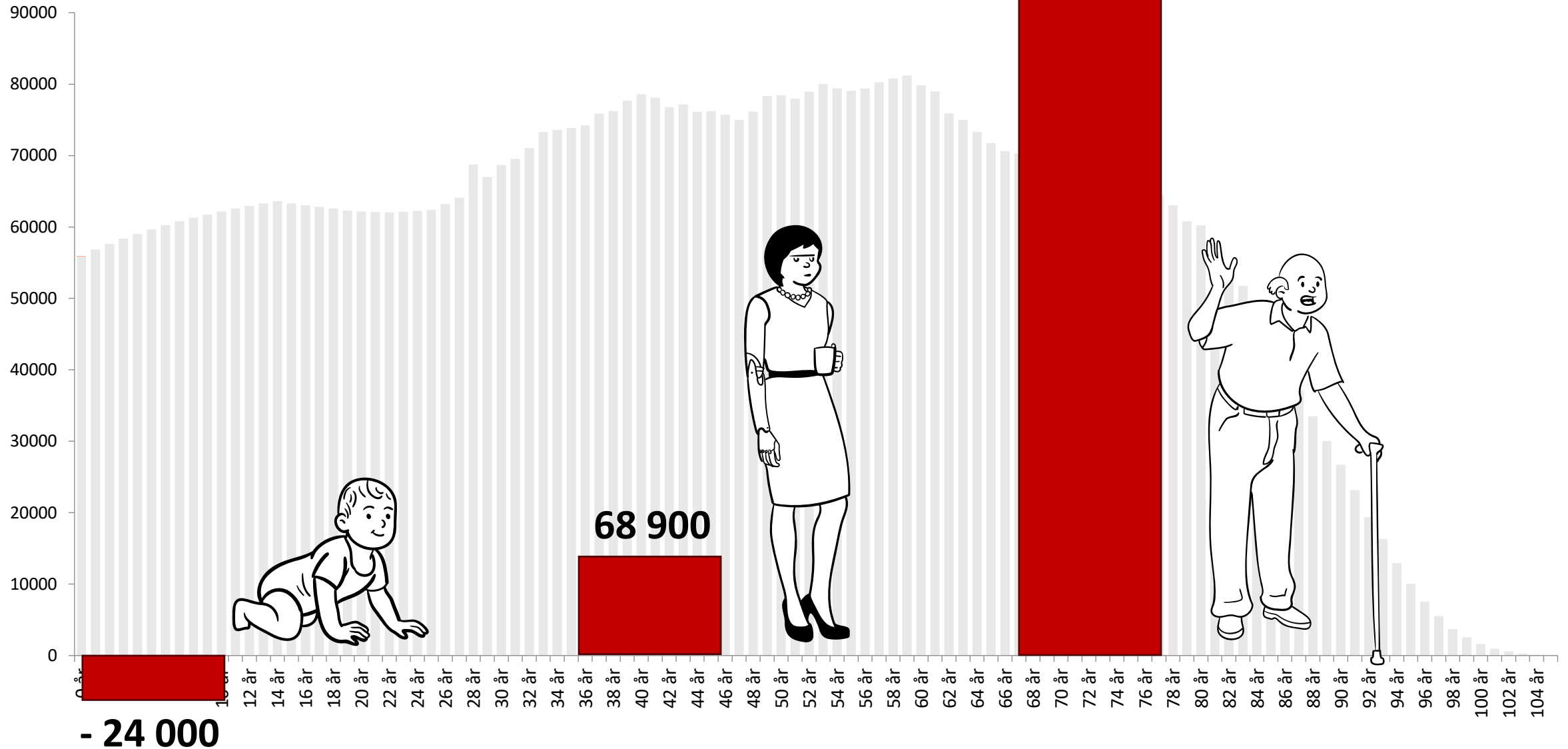
23%

(16% i 2024)

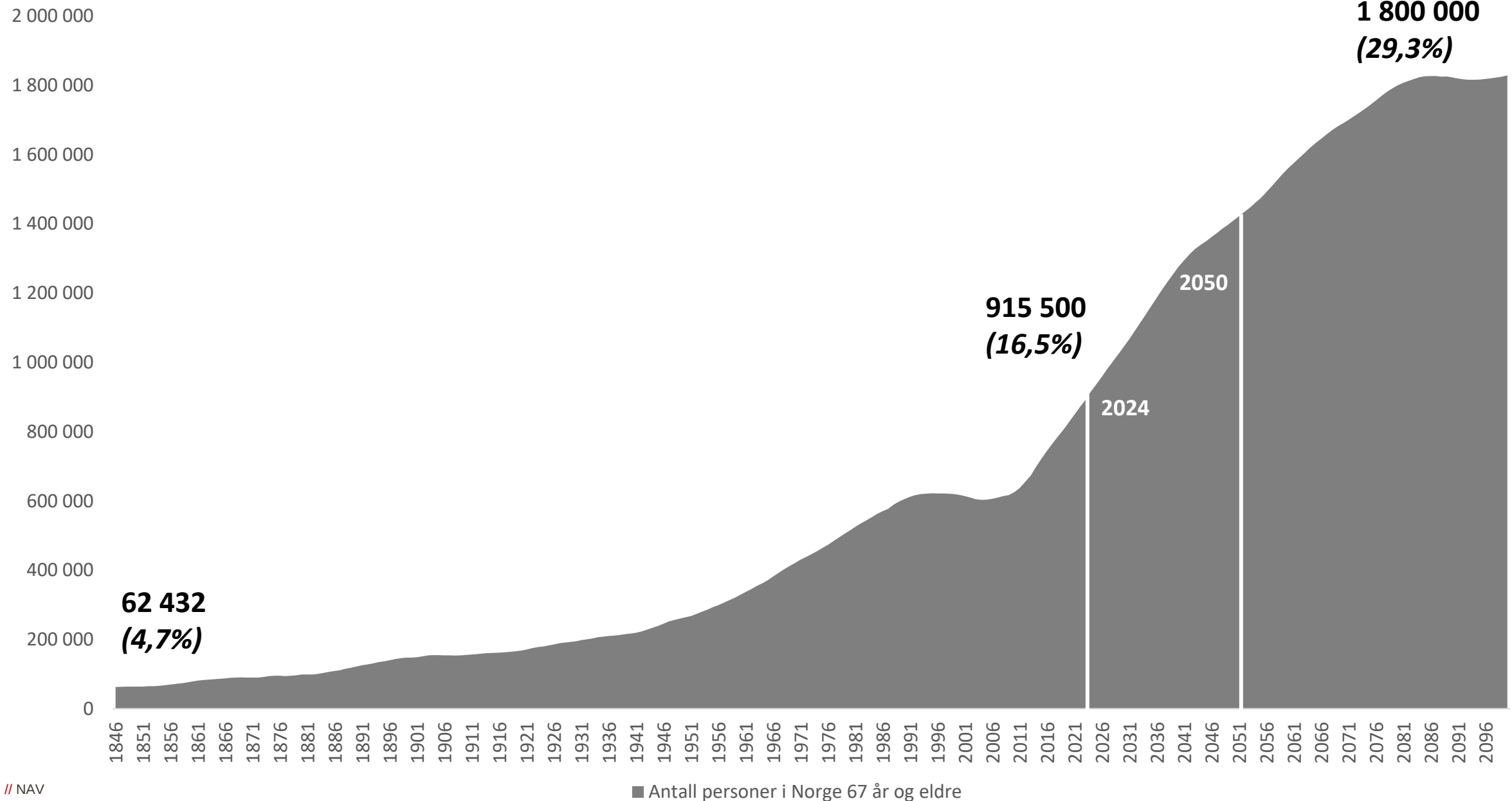

Befolkningen i Norge

2050

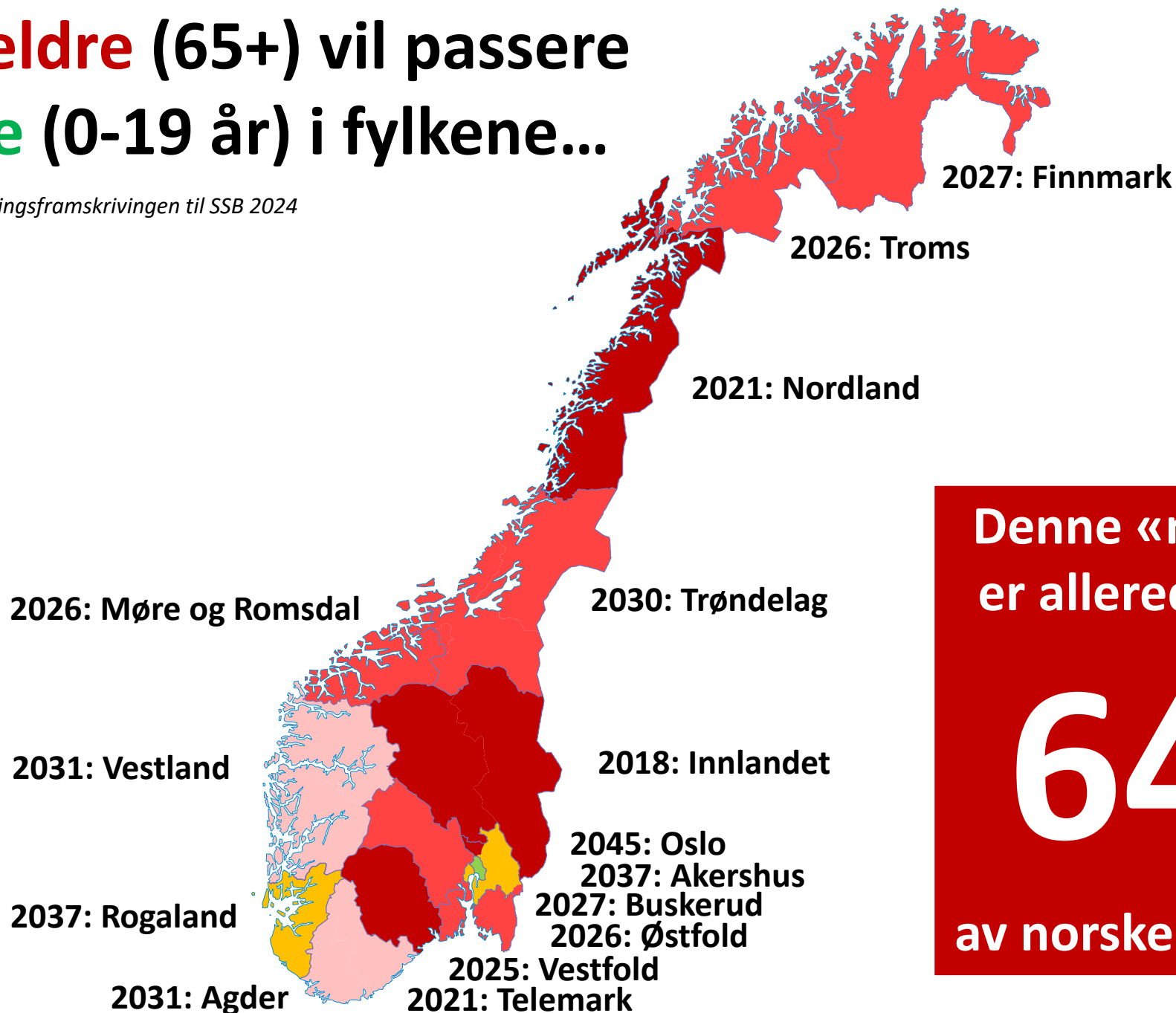
Og eldrebølgen i Norge har egentlig bare så vidt begynt...

Når antall **eldre** (65+) vil passere antall **ynge** (0-19 år) i fylkene...

Kilde: Hovedalternativet i befolkningsframskrivingen til SSB 2024

- Har allerede skjedd
- Skjer innen 2030
- Skjer innen 2035
- Skjer innen 2040
- Skjer innen 2045

Denne «milepælen»
er allerede passert i

64%

av norske kommuner!

2010:

4,8

I yrkesaktiv
alder per
person 67+

I dag:

3,7

I yrkesaktiv
alder per
person 67+

2050:

2,4

I yrkesaktiv
alder per
person 67+

2080:

1,8

I yrkesaktiv
alder per
person 67+

Endringene i
befolkningen
fremover (aldringen)
gir et **massivt behov**
for flere sysselsatte i
helse- og
omsorgssektoren

Vil trenge 180.000 flere i helsevesenet

Framover vil Norge få flere eldre, færre unge og på kort sikt mer penger å rutte med. Men i helsevesenet tikker en stor mangel på arbeidskraft som politikerne ikke kan kjøpe seg ut av.

Fredag legger regjeringen frem Perspektivmeldingen. Den peker på viktige utfordringer for norsk økonomi og velferd de neste tiårene.

FOTO: JAVAD PARSA / NTB

[Karoline Johannessen Litland](#)
Journalist

[Anders Børringbo](#)
Journalist

Publisert 9. aug. kl. 11:45
Oppdatert 12. aug. kl. 15:42

Nesten all befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Norge har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

Gjett hvor mange dagsverk som gikk tapt
til sykefravær i Norge i 2024?

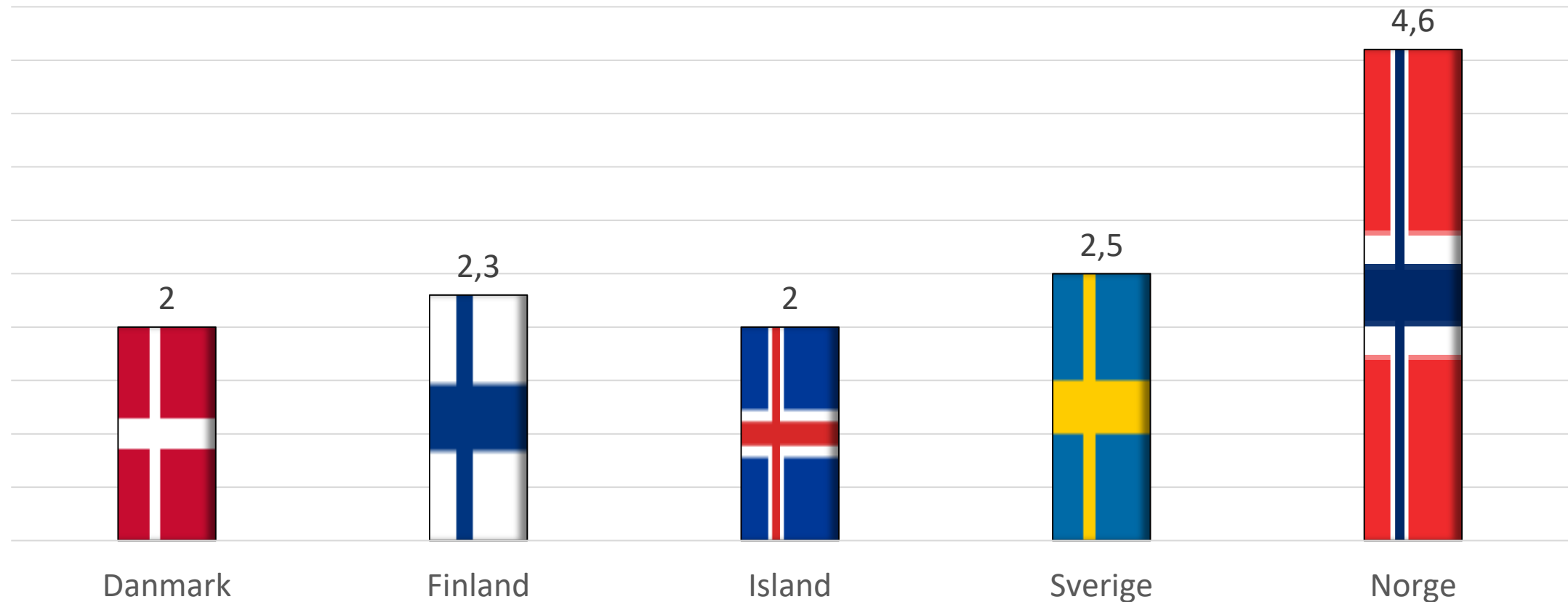
40 millioner dagsverk

Det tilsvarer **160 000 årsverk**

Ingen har mer fravær fra jobb pga sykdom enn Norge...

Sysselsatte midlertidig fraværende i hele referanseuka på grunn av sykdom
i prosent av sysselsatte i alt. Personer 20-64 år. LFS/AKU. 2024

Nøyaktig det samme bildet ser vi i norske selskaper som har ansatte i både Norge og Sverige...

Sverige

Norge

Sverige

Norge

Sverige

Norge

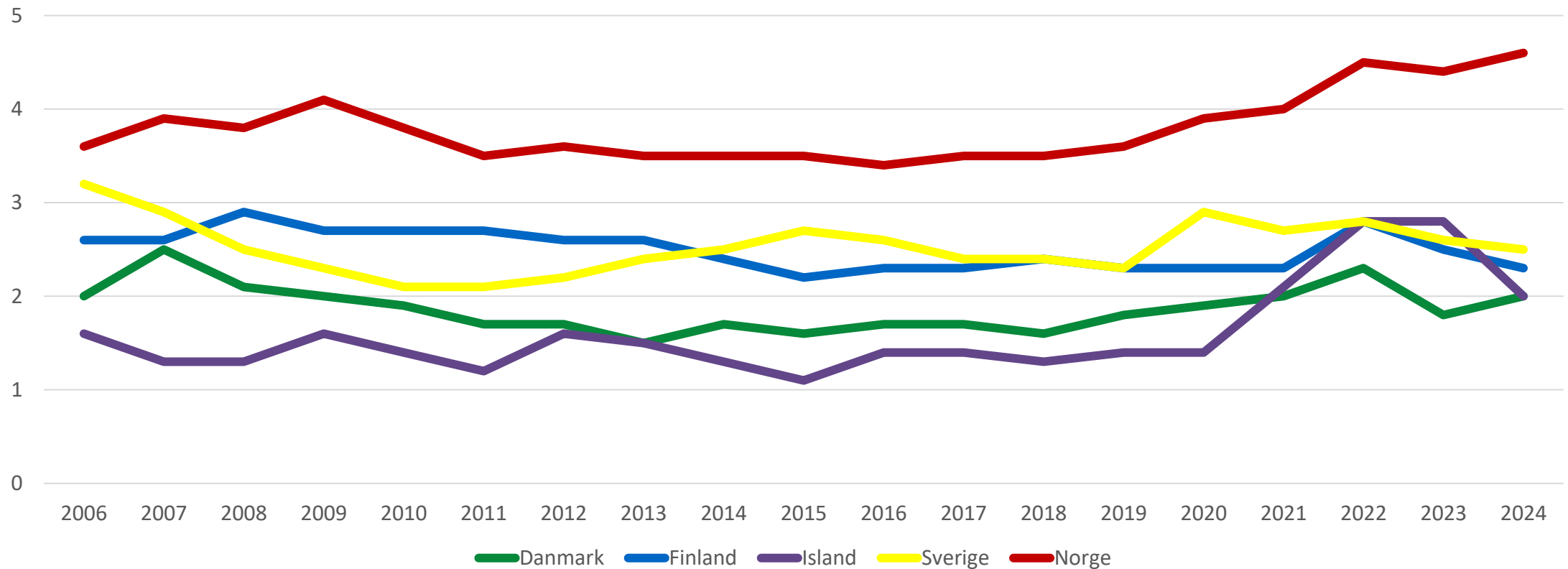
Kilde: Intern statistikk fra Vy (mars 2024)

Kilde: Intern statistikk fra Storebrand (2024)

Kilde: Intern statistikk fra Posten Bring (2024)

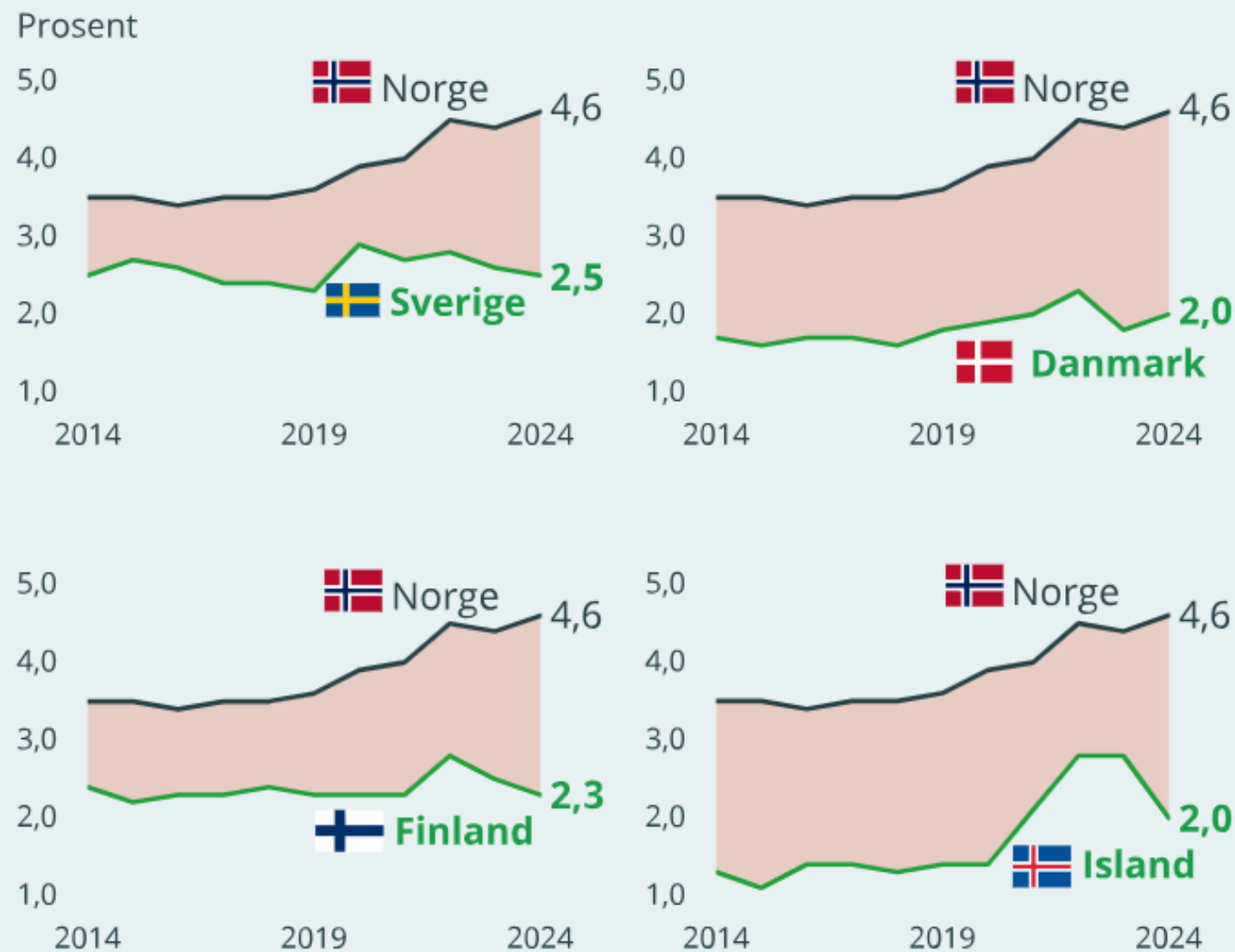
Forskjellen har eksistert i alle år...

Sysselsatte midlertidig fraværende i hele referanseuka på grunn av sykdom i prosent av sysselsatte i alt. Personer 20-64 år. LFS/AKU. 2006-2024

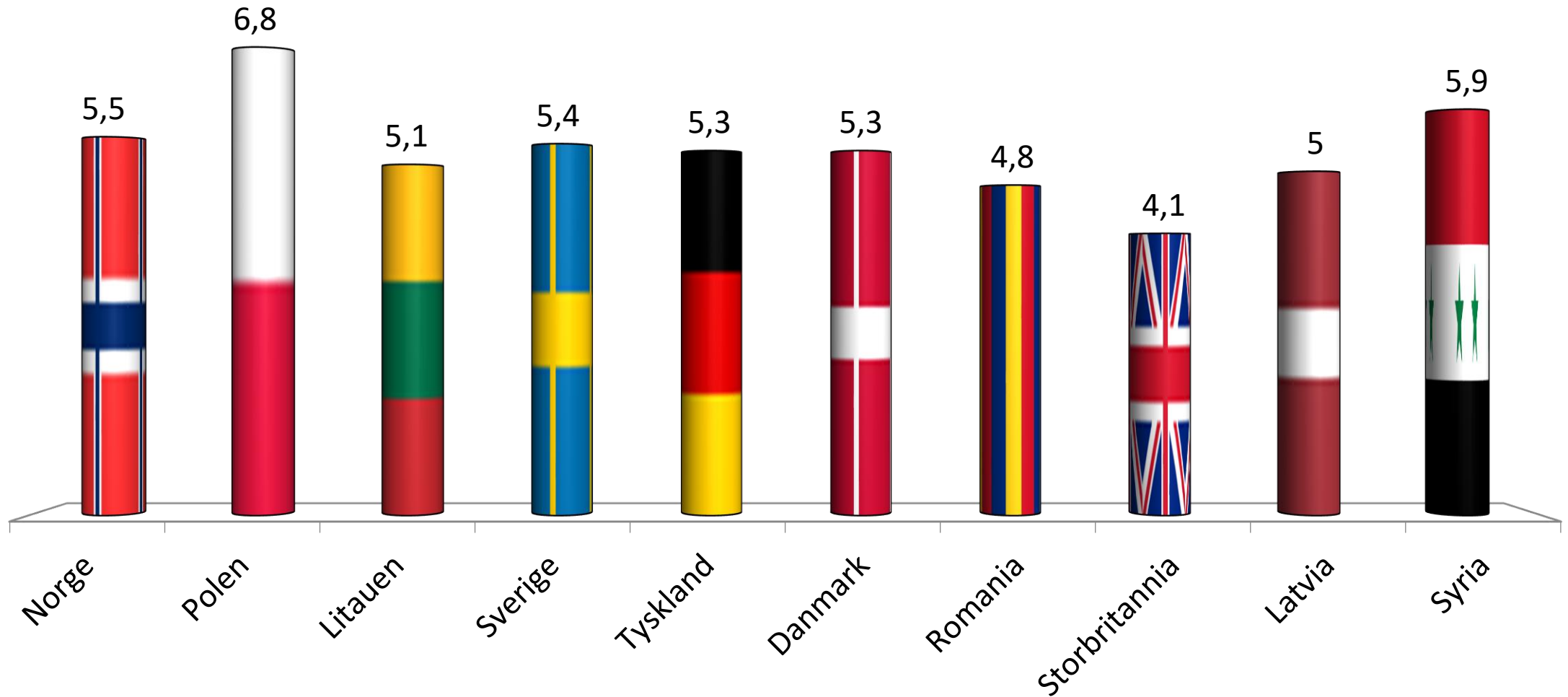

Forskjellen mellom Norge og de andre nordiske landene har **økt** etter pandemien

Sykefraværet i Arbeidskraftundersøkelsen. 2014–2024
Sammenligning mellom Norge og utvalgte land.

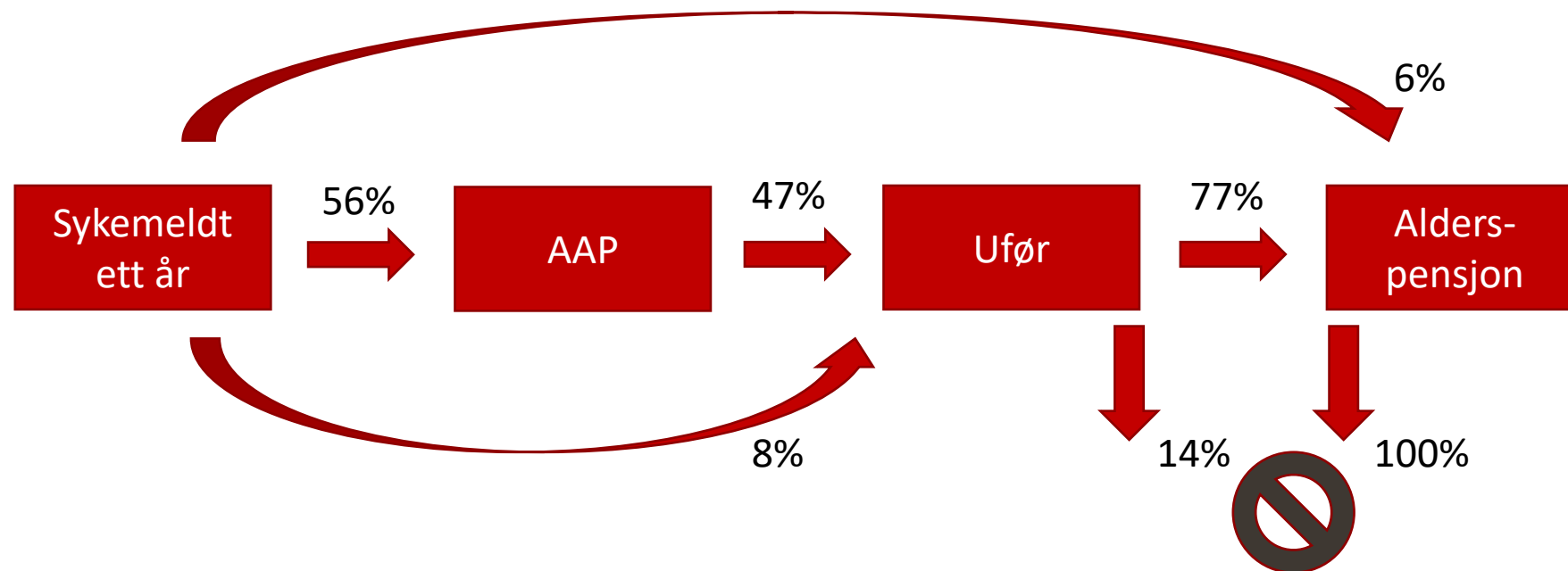

Nordmenn sykere enn andre?

Legemeldt sykefravær i prosent av avtalte dagsverk fordelt på statsborgerskap, 2022.
Figuren er rangert etter antall årsverk i Norge blant respektive statsborgere totalt i 2022.

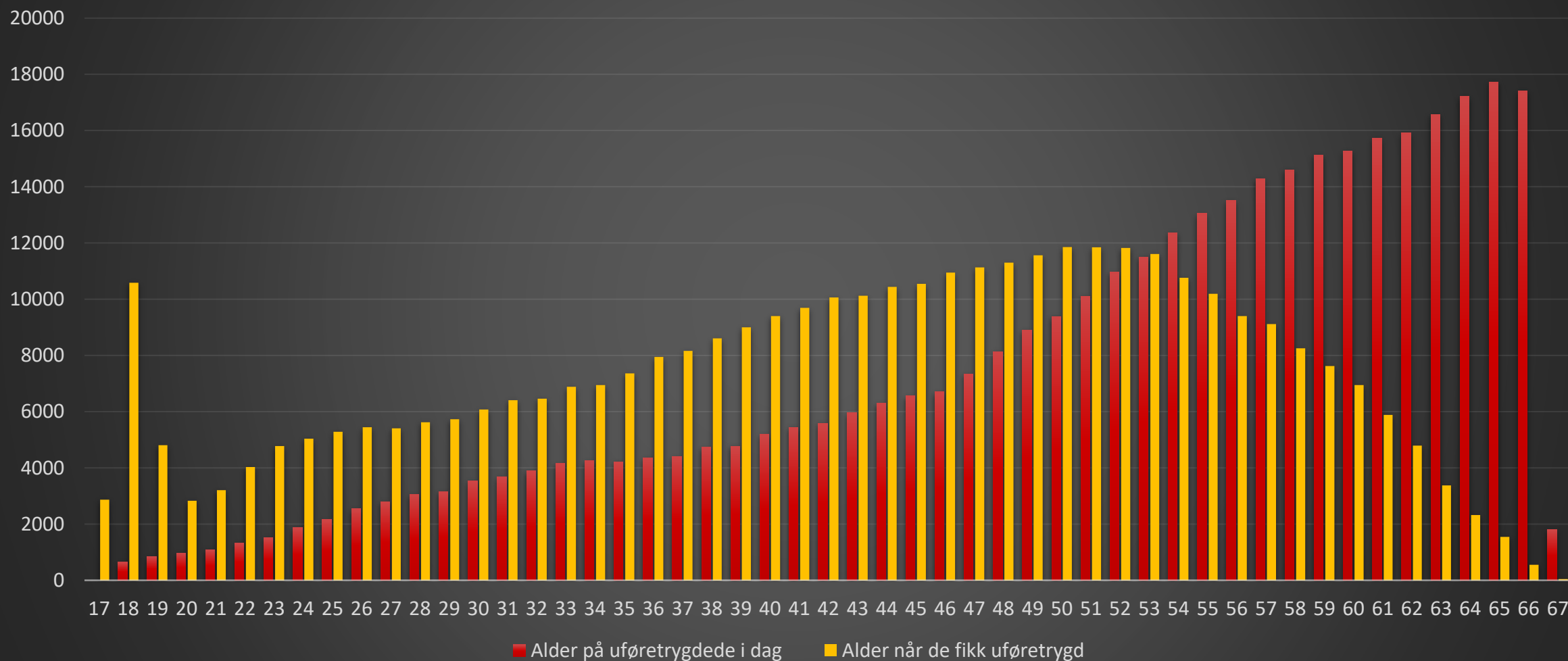
Det høye norske sykefraværet er bekymringsfullt fordi vi vet at lange sykefravær kan lede til uføretrygd...

164 000 AAP-mottakere i Norge
374 000 uføretrygdede i Norge } **15%**

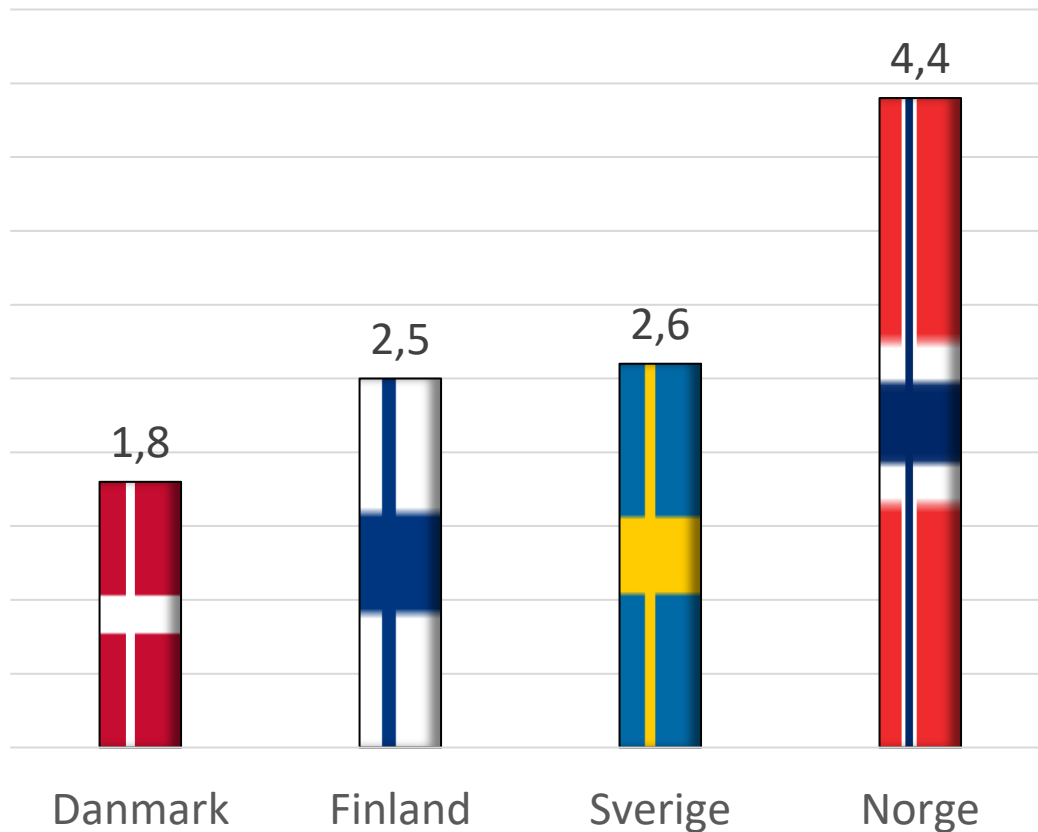
Uførepopulasjonen i Norge...

Uføretrygdde ved utgangen av 2023

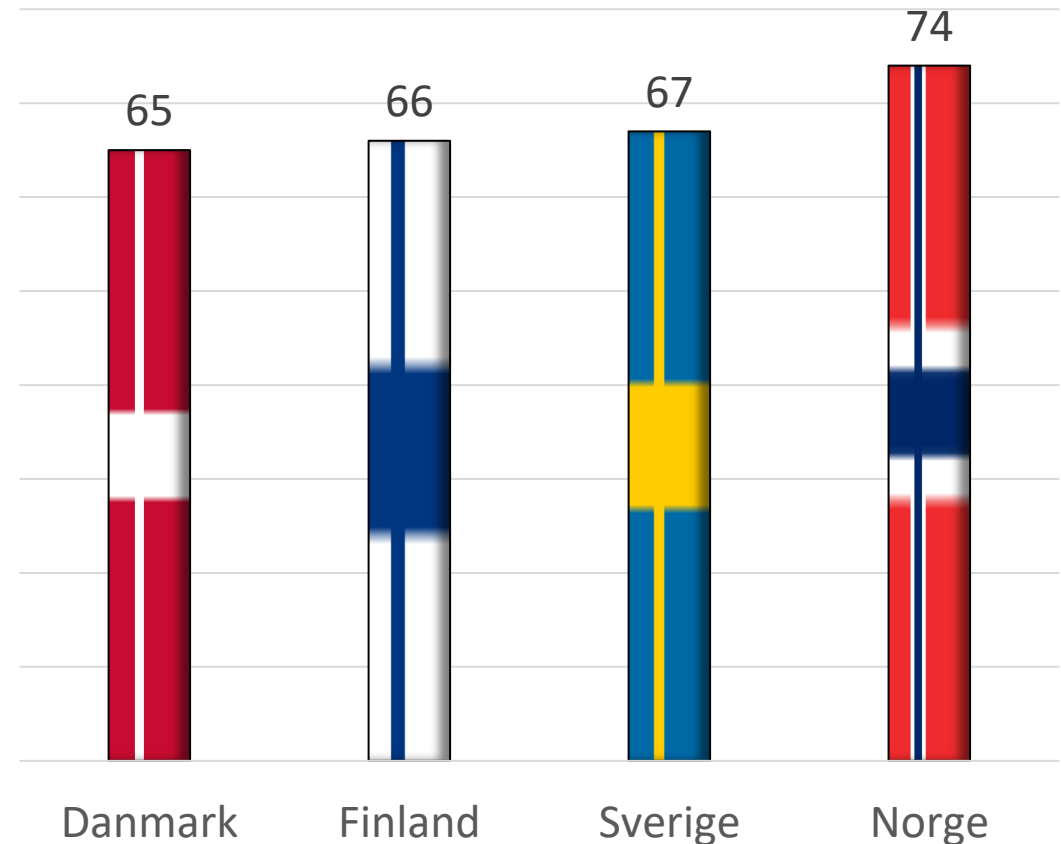

For øvrig: gjett hvilken befolkning som selv mener de har best helse?

Sysselsatte midlertidig fraværende i hele referanseuka på grunn av sykdom i prosent av sysselsatte i alt.
Personer 20-64 år. LFS/AKU. 2023

Andel av den voksne befolkningen som sier de har god eller svært god helse. LFS/AKU. 2023

Nesten all befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Norge har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

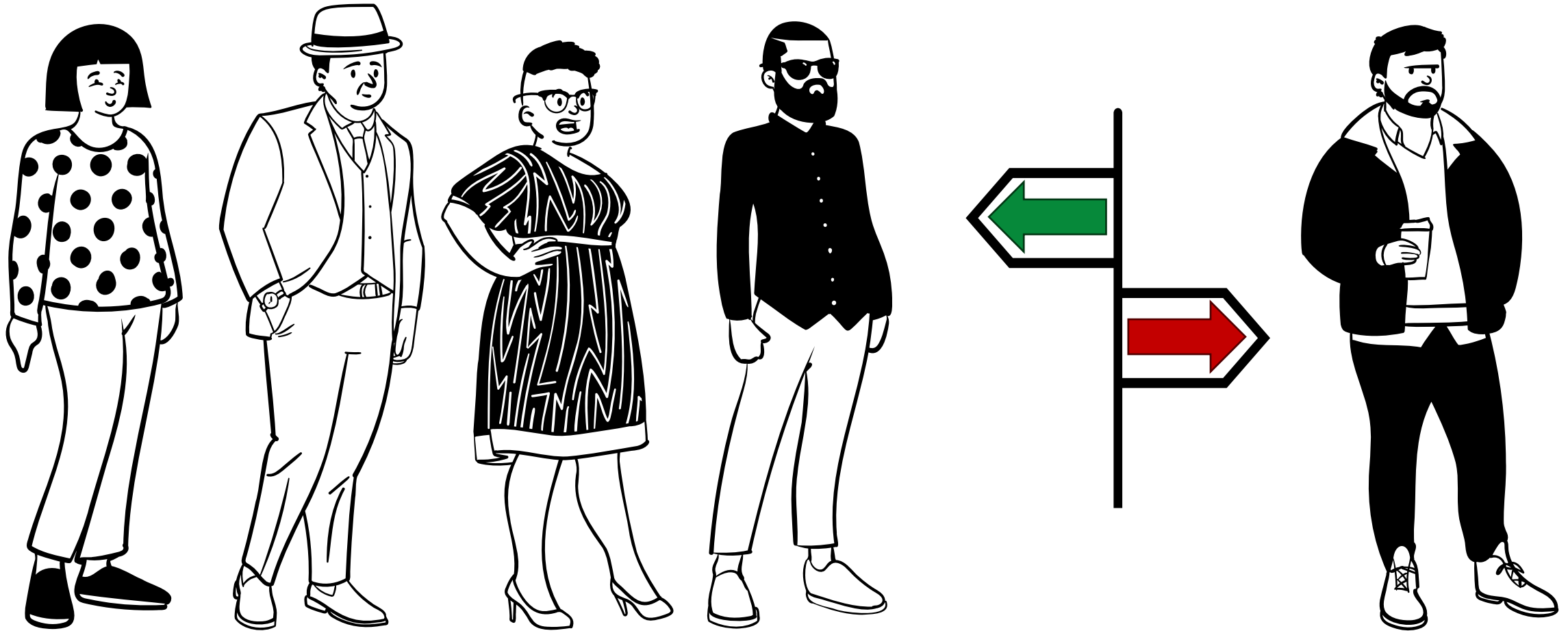

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsliv og utdanning

1 av 5 i yrkesaktiv alder står på utsiden av arbeidslivet vårt

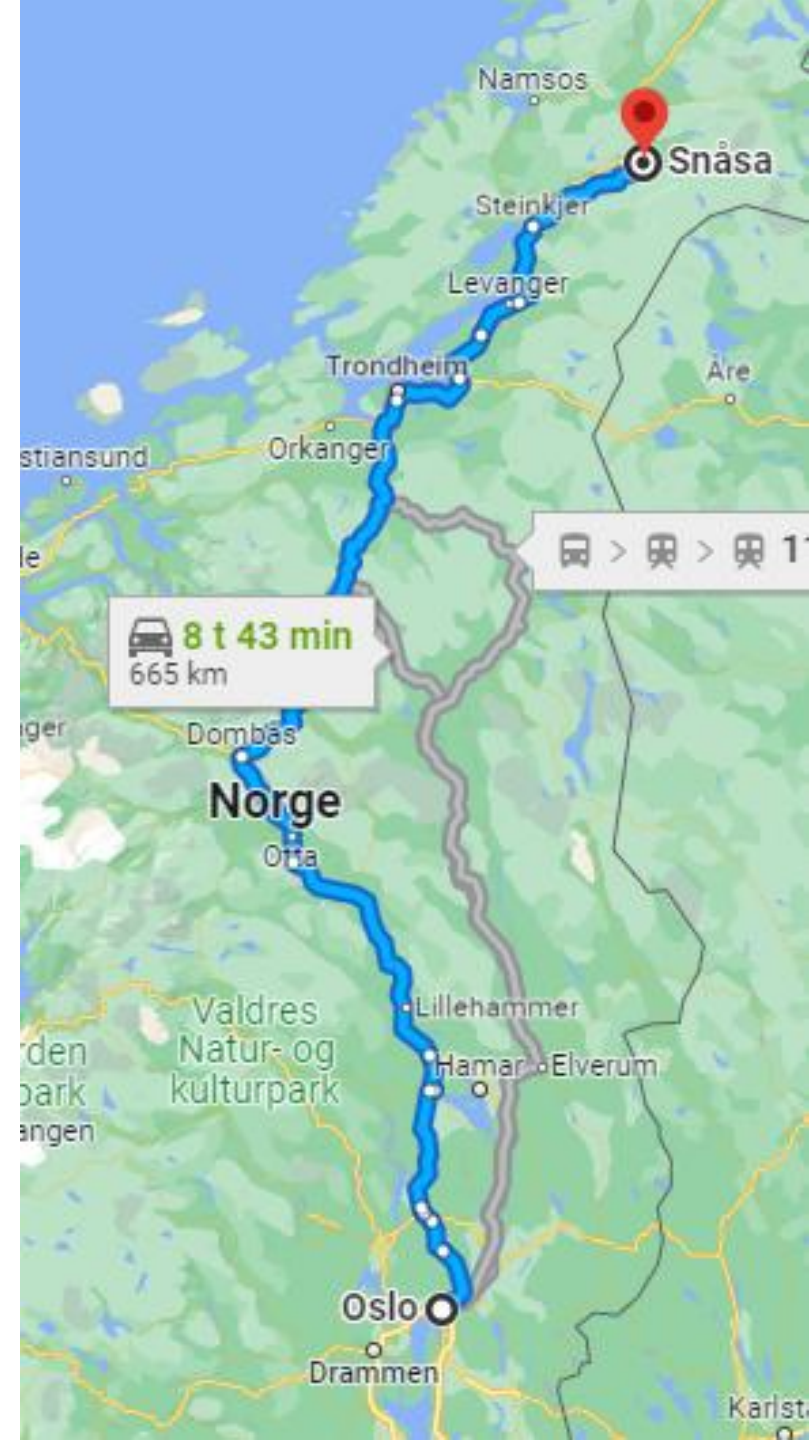

= 685 000 personer

Hvis **685 000** personer
sto og holdt hverandre
i hendene på E6 fra
Oslo...

Foto: William Perugini, NTB Scanpix

Utenforskap totalt (Norge 20,2%):

Sogndal (13,7%)

Vega (33,2%)

Akershus (18,1%)

Østfold (25%)

Utenforskap blant
innbyggere 20-66 år:

- Under 19%
- 19% – 19,9%
- 20% – 21,9%
- Over 22%

Hva er utenforskap?

= Arbeidskraftreserve

Nesten all befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Norge har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsliv og utdanning

Avgangsalder fra arbeidslivet er tidlig, og det er få tegn til endring

Verdien av 1 år ekstra for det norske samfunnet...

40

milliarder kroner

Det er store samfunnsgevinster å hente av at folk jobber lenger enn i dag. NAV har beregnet at hvis gjennomsnittlig avgangsalder fra arbeidslivet øker med 1 år, kan det gi en økt årlig verdiskaping (samfunnsøkonomisk gevinst) på 40 milliarder kroner. Kilde: NAV

Bybanen til Åsane i Bergen vil koste rundt 21 milliarder kroner, ifølge nye anslag. Det er 3,3 milliarder kroner mer enn det kommunen anslo i fjor.

Svært mange virksomheter har ingen seniorpolitikk

Halvparten av alle
private virksomheter (47%)

Hver fjerde av alle
offentlige virksomheter (24%)

...har **ikke** seniorpolitikk i virksomheten

Nesten all befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Det ligger minst **60-70 000 årsverk**
i hver av disse tre problemene...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir
mange på helserelaterte ytelser

Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står
utenfor arbeidsliv og utdanning

Avgangsalder fra arbeidslivet er tidlig, og det er få
tegn til endring

